

Groen doet goed!

Groen in de stad is belangrijk voor het sociaal, maatschappelijk en economisch niveau

De tijd dat groen alleen maar als leuk en een aardige opvulling werd ervaren, is definitief voorbij. Bomen en planten doen veel positiefs voor ons en steeds meer wordt het belang van 'vitamine G' ingezien. 'Wat heel belangrijk is, is dat er mogelijkheden worden geschapen waarbij het groen zich kan ontwikkelen en zich in stand kan houden. Want daar schort het vaak nog wel aan,' zegt Wim Beining, adviseur beplantingen, dak- en gevelgroen bij Boomkwekerij Ebben.

Auteur: Sylvia de Witt

Groen in de stad biedt baten op sociaal, maatschappelijk en economisch niveau. Investerings in voldoende groen in de Nederlandse steden kunnen leiden tot een economische meerwaarde die kan oplopen tot 1,3 miljard euro per jaar. Het gaat hierbij om onder andere de economische winst dankzij gezondere inwoners, lagere zorgkosten, hogere waarden van vastgoed, lagere energiekosten en een hogere arbeidsproductiviteit. Een betere inrichting en een beter beheer van openbaar groen hebben directe en indirecte positieve economische effecten op de maatschappij. 'Dat groen ontzettend belangrijk is in een stad, staat buiten kijf,' vindt Wim Beining, adviseur beplantingen, dak- en gevelgroen bij Boomkwekerij Ebben. 'Met name in de grote steden hebben we te maken met het *urban heat island* effect, het fenomeen dat de temperatuur in een

stedelijk gebied in de zomer gemiddeld 5 graden hoger is dan in het omliggende landelijk gebied. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn de absorptie van zonlicht door de in de stad aanwezige donkere materialen en de relatief lage windsnelheden. De temperaturen zijn in de zomer een graad of vijf hoger dan op het omringende platteland. In steden met heel veel groen is dat verschil veel minder.'

Het psychologische effect

Groen in de stad heeft veel gunstige effecten. 'Zo is het psychologische effect van groen enorm. Het kijken naar groen geeft mensen een bepaalde rust die hen kan helpen te herstellen van stress en mentale vermoeidheid. Er is veel onderzoek gedaan naar het welzijn van mensen door groen. Steeds meer Nederlandse ziekenhuizen en zorginstellingen investeren in een groene omgeving in

de verwachting dat patiënten daar niet alleen prettiger vertoeven, maar ook sneller herstellen. Al in 1984 toonde Roger Ulrich aan dat galblaaspatiënten die na hun operatie een kamer kregen met uitzicht op bomen, minder krachtige pijnstillers nodig hadden dan patiënten die kwamen te liggen in een kamer met uitzicht op een stenen muur. Bovendien was het postoperatieve verblijf van patiënten met uitzicht op groen iets korter en deden zich minder complicaties (hardnekkige hoofdpijn, misselijkheid) voor. Groen bevordert het herstel van patiënten; dat betekent minder kosten voor ligdagen en medicatie.'

Je prettig voelen door groen uitzicht

Het welbevinden van patiënten in een ziekenhuis wordt echt vergroot als er veel groen in hun omgeving is. 'De mate waarin je je wel bevindt in een

Groen in de stad - Düsseldorf

Groen in de stad – Rotterdam

Wim Beining

gespannen situatie zoals die in een ziekenhuis, heeft echt invloed op je weerstand. Iemand die zich fijn voelt, zal sneller herstellen dan iemand die zich belabberd voelt. Tegenwoordig wordt dit soort principes door ontwerpers van ziekenhuizen veel intensiever toegepast. Je merkt nu ook daadwerkelijk dat een aantal ziekenhuizen waarbij wij betrokken zijn, de ruimtes waar patiënten komen die bestraald worden omdat ze kanker hebben, groen maakt. Voor deze mensen is het heel belangrijk dat ze uitkijken op een mooie, rustige en groene omgeving. Door dit uitzicht voelen zij zich prettiger. Ik heb ook begrepen dat zelfs slechts een fotowand met daarop bomen of planten helpt. Natuurlijk heeft dit ook zeker al een positieve invloed, maar dit vind ik toch wat gerommel in de marge. Echte bomen en planten hebben de voorkeur. Ze nemen immers giftige stoffen op en verhogen de luchtvochtigheid.'

Beter concentratievermogen

'Als je veel verharde locaties, dus bijvoorbeeld de daken van gebouwen of ondergrondse parkeergarages gaat begroenen, ontstaat een totaal ander beeld. Hierdoor is het in een stad natuurlijk veel plezieriger vertoeven.

En niet alleen dat, maar ook verhoogt een groene omgeving het concentratievermogen. Bert van Duijn, hoogleraar Plantenelektrofysiologie Universiteit Leiden, is onderzoeker bij Fytogoras Plant Science en uit veel van zijn onderzoeken blijkt dat er enorme verschillen ontstaan tussen studenten die in de klas zitten zonder beplanting, en studenten die vertoeven in klaslokalen met beplanting. Ook is in die lokalen 10 tot 20 procent CO₂-reductie en zijn er 7 procent minder gezondheidsklachten. Ook gaat de arbeidsproductiviteit van mensen in stadskantoren omhoog als ze uitkijken op groen. Of als ze in de pauze even in een parkje kunnen zitten of letterlijk het dak op kunnen naar een groene daktuin; dat maakt heel veel uit. Ik zie tegenwoordig ook steeds meer tijdelijke en permanente tuinen op daken van parkeergarages, waar groenten en kruiden worden gekweekt. Of waar studenten en jongeren 's avonds gezellig bij elkaar komen om te socialiseren met elkaar.'

Schadelijke fijnstof uit de lucht

Er zijn steden, zoals die in China, waar het eigenlijk bijna niet meer leefbaar is door de enorme uitstoot van onder meer fijnstof door zware industrie, het autoverkeer en het enorme tekort aan groen. Ook daar ziet men nu in dat het zo echt niet meer verder kan gaan. Er zijn tal van gezondheidsklachten en ze willen liever vandaag dan morgen eigenlijk nog terug naar de situatie van vijftien jaar geleden.

Bomen, heesters, maar ook planten en mossen helpen het schadelijke fijnstof uit de lucht te filteren. Drukke straten, alsook parken en plantsoenen in de buurt van kinderspeelplaatsen, dagverblijven en scholen, worden schoner als bomen en heesters het fijnstof en stikstofdioxide binden. Groen kan dus een grote rol spelen in de strijd tegen fijnstof, maar ook als windkering en als geluiddempend element. Maar vergeet niet: de crux zit hem vooral in de vervuiling door auto's en de industrie. Ook de vervuiler moet worden aangepakt. Groen is natuurlijk geen tovermiddel!'

Ontwikkelen en in stand houden

'Wat heel belangrijk is, is dat er mogelijkheden worden geschapen waarbij het groen zich kan ontwikkelen en zich in stand kan houden. Daar schort het heel vaak nog wel aan. We kunnen met z'n allen duizenden bomen planten, maar als er vervolgens niets meer aan gedaan wordt, dan komt er met alle goede bedoelingen niets van deze intentie terecht. Het is dus een complex, samenhangend geheel waarbij het groen het puntje van de ijsberg is dat we zien, maar alles wat onder water zit, is evenzo belangrijk. Wij zijn als boomkweker dagelijks bezig om dit soort kennis te delen omdat we het hierdoor met elkaar uiteindelijk beter krijgen.'

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-5495